

Доброчесність у навчанні: правила гри, які потрібно знати

Вікторія БІЛИК

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

Самостійне
виконання
навчальних
завдань

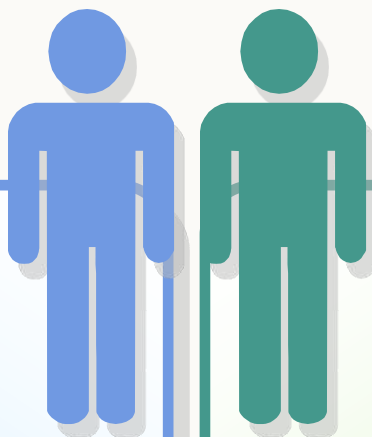
Посилання на
джерела
інформації

Дотримання
академічної
добросесності
здобувачами
вищої освіти

Дотримання норм
законодавства про
авторське право і
суміжні права

Надання достовірної
інформації про
результати власної
навчальної діяльності

Дотримання академічної доброчесності викладачами у ставленні до студентів

Контроль
за дотриманням
академічної доброчес
ності здобувачами
вищої освіти

Об'єктивне
оцінювання результатів
навчання здобувачів
вищої освіти

Різновиди академічного плагіату

**STOP
PLAGIAT**

дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело

**STOP
PLAGIAT**

використання інформації з джерела без посилання на це джерело

**STOP
PLAGIAT**

перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело

**STOP
PLAGIAT**

подання як власних робіт, виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання

**STOP
PLAGIAT**

компіляція – процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел

Різновиди фальсифікації

A

зміна результатів досліджень (даних) або пропуски в них для підтвердження тверджень, гіпотез, інших даних тощо

B

викривлення інформації про інструменти дослідження, матеріали та процеси

C

неповне або свідоме викривлення опису методик дослідження

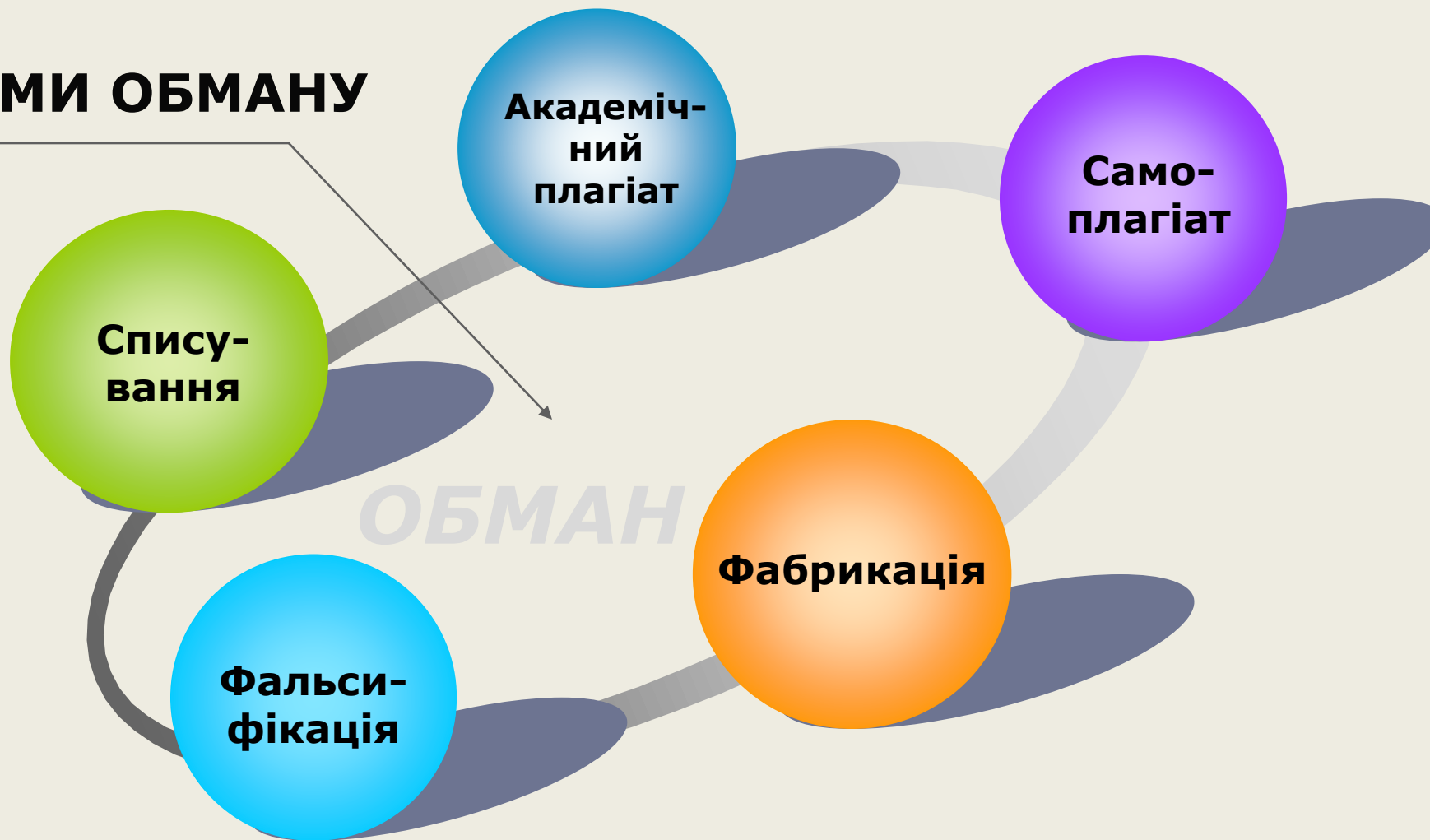
D

надання неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок

Поширеною формою **списування** є використання друкованих і електронних джерел інформації при виконанні письмових робіт, зокрема екзаменаційних та контрольних, без дозволу викладача

ФОРМИ ОБМАНУ

Інші форми обману

```
graph TD; A[Інші форми обману] --- B[симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів]; A --- C[отримання копії екзаменаційних білетів, питань чи завдань раніше, ніж буде дозволено викладачем]; A --- D[повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність з інших дисциплін, без дозволу викладача]; A --- E[недозволене співробітництво, використання незволненої допомоги при виконанні завдань]; A --- F[підробка підписів в офіційних документах];
```

симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів

отримання копії екзаменаційних білетів, питань чи завдань раніше, ніж буде дозволено викладачем

повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність з інших дисциплін, без дозволу викладача

недозволене співробітництво, використання незволненої допомоги при виконанні завдань

підробка підписів в офіційних документах

ХАБАРНИЦТВО - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Рисунок: stophabar.com.ua

Необ'єктивне оцінювання

свідоме завищення або заниження оцінок викладачами

надання та/або отримання будь-яких необґрунтованих переваг в освітній, дослідницькій чи трудовій діяльності студентам

використання незрозумілої здобувачам освіти системи оцінювання

невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання

створення системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо

Основні види академічної відповідальності за порушення студентами норм академічної доброчесності

повторне проходження
оцінювання
(контрольна робота,
іспит, залік тощо)

повторне проходження
відповідного освітнього
компонента освітньої
програми

відрахування із закладу
вищої освіти

виключення з рейтингу
претендентів на
отримання академічної

Додаткові види академічної відповідальності

усне зауваження

попередження про можливість
стягнення до академічної
відповідальності

повторне виконання
завдання

зниження оцінки за виконане
завдання

позбавлення права голосу у колегіальних органах управління
закладом вищої освіти або обмеження права на участь у
роботі таких органів на певний термін

Порядок подання та розгляду апеляцій

1. Подання апеляційної заяви на ім'я декана
2. Створення апеляційної комісії
3. Рішення апеляційної комісії щодо академічного плагіату
4. Виконання рішення апеляційної комісії

Причини порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти

			
Лінь	Брак часу	Надмір інформації	Нецікавий/непотрібний предмет
			
Ігнорування проблеми вчителями	Отримання хорошої оцінки	Страх	Так легше

КОДЕКС ЧЕСТІ

Обітниця

Порушення

Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету

Підписання декларації
учасника освітнього процесу

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету

Загальні положення

Кодекс академічної доброчесності (далі – Кодекс) визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення службових обов'язків науково-педагогічними працівниками та правила поведінки здобувачів вищої освіти з дотриманням основних моральних і правових норм академічної доброчесності.

Метою Кодексу є забезпечення якості освітнього процесу шляхом створення атмосфери нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Основними принципами та фундаментальними цінностями академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ХНУ є:

- **законність** – дотримання кожним учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти законів у сфері освіти та стимулювання до цього інших;
- **правдивість** – прагнення до істини, вільне і відкрите поширення найкращих практик реалізації власної діяльності, їх безперервне надбання та збагачення;
- **справедливість** – неупереджене однакове ставлення до усіх учасників освітнього процесу позбавлене дискримінації та нечесності;
- **чесність та порядність** – системне уникнення проявів академічної недоброчесності під час реалізації власної діяльності;
- **відповідальність** – вміння брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, протистояти проявам академічної недоброчесності, подавати приклад гідної поведінки;
- **прозорість** – доступність та відкритість інформації, що стосується освітньої, науково-дослідної, інших видів діяльності в межах освітнього процесу;
- **повага та довіра** – співпраця з учасниками освітнього процесу на основі взаємоповаги до ідей, гідності інших, їх фізичного та психічного здоров'я, а також впевненості в чесності та чесноті один одного.

Науково-педагогічні працівники

Дотримання принципів академічної доброчесності передбачає:

- дотримання норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності;
- обов'язкове слідування фундаментальним цінностям академічної доброчесності, зазначених в Кодексі;
- посилаючись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність, у т.ч. про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації;
- об'єктивне та неупереджене виконання своїх посадових обов'язків, у т.ч. об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- несення академічної відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності та етики академічних відносин;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу і перешкоджання проявам академічної недоброчесності з їх боку;
- негайне повідомлення про випадки порушення академічної доброчесності уповноваженим органам (комісії академічної доброчесності факультету, університету), посадовим особам (завідувачу кафедри, декану, проректору з науково-педагогічної роботи, завідувачу відділу забезпечення якості вищої освіти, ректору) залежно від типу порушення для здійснення ними відповідного реагування;
- **не допускати:**
 - дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерела;
 - написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел.

Незнання або незрозуміння норм академічної доброчесності, проголошених цим Кодексом, не звільняє від відповідальності за їх порушення. До порушників Кодексу з боку учасників освітнього процесу застосовуються заходи впливу відповідно до чинного законодавства України та нормативних документів університету

Здобувачі вищої освіти

Дотримання принципів академічної доброчесності передбачає:

- відповідальне ставлення до своїх обов'язків, вчасне та самостійне виконання усіх видів навчальних завдань, дослідної роботи, контрольних заходів тощо;
- обов'язкове слідування фундаментальним цінностям академічної доброчесності, зазначених в Кодексі;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної, науково-дослідної, творчої діяльності; участь у процедурах запобігання та виявлення академічного плагіату, оцінювання якості освітньої діяльності в університеті;
- несення академічної відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності та етики академічних відносин;
- **не допускати:**
 - дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерела;
 - написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел;
 - здачу та репрезентацію різними способами робіт з однаковим змістом як результати власної навчальної діяльності;
 - співробітництво з іншими особами при виконанні навчальних проєктів, що подаються як результати самостійної роботи;
 - написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;
 - продаж, поширення, постінг або публікацію курсів лекцій, роздаткових матеріалів тощо, наданих викладачем, без письмового дозволу викладача;
 - підписку підписів в офіційних документах (індивідуальний навчальний план студента, тощо).

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ДЕКЛАРАЦІЯ УЧАСНИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
щодо дотримання академічної доброчесності**

Цією декларацією я, _____
Прізвище, імя, по батькові

_____ (здобувач вищої освіти (шифр та назва спец-ті, курс, академічна група)/ науково-педагогічний працівник (назва кафедри))

_____ (назва факультету)

підтверджую, що ознайомився (- лась) з Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті та Кодексом академічної доброчесності і **зобов'язуюсь** дотримуватися їх вимог під час освітнього процесу, проведення наукової діяльності, виконання організаційно-адміністративних функцій тощо.

Усвідомлюю, що у разі порушення мною принципів академічної доброчесності нестиму відповідальність перед академічною спільнотою ХНУ згідно з нормами, визначеними Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті, законодавства України.

« ____ » _____ 20 ____ р.

_____ (Підпис)

Дякую за увагу!

До зустрічі 😊